

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๕

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการให้ชัดเจนยิ่งขึ้นอันจะทำให้การบริหารงานบุคคลในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ซึ่งคณะรัฐมนตรีชุดที่มีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ และในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติรับหลักการกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จากนั้นในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบ โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ เพื่อพิจารณา ซึ่งในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๙ ก วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ หน้า ๑๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดมาตรการและกลไกเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาคที่มีความซับซ้อนและสั่งสมมาเป็นเวลานาน ซึ่งมาตรการและกลไกดังกล่าวมีลักษณะรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ กศจ. ทั้งอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งผลกระทบต่ออำนาจในการจัดการบุคลากรตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้บังคับบัญชาโดยตรงในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ไม่มีอำนาจในการบังคับบัญชาเพื่อให้คุณและโทษต่อบุคลากร คุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนของชาติถูกลดทอนลง ขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เกิดการสิ้นเปลือง

งบประมาณ และเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน ทั้งยังขัดต่อหลักการกระจายอำนาจบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดอย่างรุนแรงและขาดการยอมรับซึ่งกันและกันในองค์กร สมควรแก้ไขคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายทางการศึกษาและการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๘/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ กศจ. มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้การเสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ ต้องไม่รวมถึงอำนาจหน้าที่ซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความใน (๖) ของข้อ ๑๑ กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กศจ. และ อศจ. (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้ศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการศึกษาจังหวัด และให้มีรองศึกษาธิการจังหวัด เพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการจังหวัด จำนวนไม่เกินสามคน (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้การบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตาม มาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ผู้อำนวยการสำนักเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาแล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง (มาตรา ๗)

๖. กำหนดให้บทบัญญัติในข้อ ๑๔ ไม่ใช่บังคับถึงการบริหารงานบุคคล ซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (มาตรา ๘)

๗. กำหนดให้มีคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” และคณะอนุกรรมการข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา” สำหรับแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙)

๘. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใด อ้างถึง กศจ. ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
กับการบริหารงานบุคคลซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้
ให้เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นอ้างถึง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๐)

๙. การดำเนินการของ กศจ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้เป็นอำนาจ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ค้างการดำเนินการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ให้ดำเนินการต่อไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา
ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ จนกว่าจะมี อ.ก.ค.ศ.
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้
(มาตรา ๑๑)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกต/จัดทำ